

ՄԷՏԱՅԸ

ՀԱՊԸԳԷԹ

ՆՈՒՄԵՐՈ 123 ՃՈՒՄԱՆ ԻՐԹԷՍԻ

Ի Բ Ի Ն Ճ Ի Մ Է Ն Է

8 ՄԱՅԻՍ 1871

Սէտայը Հաղըգէթ հափթատա իքի տէֆա եանի շարչանպիս վէ ճիւմաա իրթէսի կիւնլէրի պէօյիւք նիւսիէ թապ ու նէշր օլունաճագ տրր : Պիր սէնէլիյի բէշին օլմարագ պիր լիւայը Օսմանիյէ տիր : Ալթը այլըղը իւշ պէյաղ Մէճիտիյէ : վէ իւշ այլըղը իքի մէճիտիյէ տիր : Պէհէր նիւսիէսի 40 բարա : Թաշրալար իչիւն բօսթա իւճրէթի այրըճա ախղ օլունուր : Ապօնէ օլմագ իչիւն Ղաւաթատա Էրմէնի քիլիսէսի սօգաղընտա Նօ . 19 իլէ մուրաղգամ Միւհէնտիտեան մաթպասարնա միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իխթար օլունուր : Իլանաթըն պէհէր սըրասը իլք տէֆա իչիւն 100 բարա , իքինճի տէֆա իչիւն 60 բարա սըր : Զիյատէ ուզուն նէշրիյաթ իչիւն այրըճա բաղարլըգ օլմնաճագ տրր :

ՍՄԻԹԱՆԷ 8 ՄԱՅԻՍ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Գօնեա վալիսի տէվլէթլու Ահմէտ Թէվֆիգ բաշա հաղըթթլէրինէ Մէճիտիյէ նըշանը Հիւմայունուն պիրին ճի ըրւթպէսինտէն պիր գըթասը իհւան պուլրուլմուշ տուր :

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ավսւթրիա

Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆըն տան Վիէննա գապինէսինէ ֆէվգէլատէ մուրախխաս թային օլունան Մաքրի սը Պաննըվիլ , իշ պու մայիսին ալաֆրանկա սօգուղունճու կիւնիւ , իմքէրաթօր թարաֆընտան ուսուլու գատիմէ վէճհ իլէ գապուլ օլունուպ , բէսմէն իթիմատնամէլէրինի , հուգըլլու իմքէրաթօրիլէ թագտիմ իլլէմիշ տիր :

Իթալիա :

Տուէլը Էւրօբանըն Վաթիգան գապինէսինէ , այրըճա սէֆիր թային իլլէմէլէրինի վէ Իթալիա տէվլէթի իլէ Վաթիգան գապինէսինէ մուսա Վաթէն խֆայը մէմուրիլէթ իտէճէք սէֆիրլէրին գապուլ օլունամայաճաղընը Հաշմէթլու Բաբա հաղըթթլէրի թարաֆընտան , տուէլը մէզ բիւրէյէ թէքլիֆ վէ պէյան օլու նմուշ տուր :

Ֆրանսա

Պու արալըգ Բարիգտէ տէրէճէի նիհայէ , պարուլթ գըլլէթի օլտուղուն տան պէշլէ գօմիւն էշգըյաընըն թօք եէրինէ նէ սիւահ գուլլանաճագլարընա մուլթաղըր օլունմագտա տրր :

Բուսիա

Էնթէրնասիօնուլ զաղէթասընտա շու վէճհ իլէ մուհարրէր տիր :

Պու արալըգ Սէն Բէթրսպուրկ գապինէսինտէ , միւլթմէայը Ամէրիգա հիւքիւմէթի իլէ պիր իթթիֆագ ազաղ թէսափվուր օլունուպ , հաթթա պու խուսուստա տէվլէթէյն

պէյնինտէ մուխապէրաթը վաֆիլէ վագը օլմագտա վէ իմքէրաթօրուն մախտուլմունուն նիւթօրգա աղիմէթլէրի մինասիպէթի իլէ ֆէվգէլատէ նիւմայիշ վէ շամաթա իճրա խտիմէքտէ , վէ իսթիգպալ իչին պիր քիւշիւք տօնանմա տախի իրասլ օլունմագտա տրր :

Ինկիլթէրրա մէմուլին զայրը օլան ֆիթուրսուղլուղունտան Ահվալ բօլիթիգայը ճիհանտէ վագը օլաճագ թէպէտաիւլաթը սէյր իլլէսին :

ՄԷՍԷԼԷՑԻ ՄԻԼԻՑԷ

ՀԱՊԳ ԳԻՄՏԷ ՏԻՐ

(122 Ինճի նոմերօգան պագըլէ)

Պէշ հիսսի , իւզէրինտէ թամ օլան հէր ատամ , բէնտի բէնալինի կէօրտիւքտէ վէ տուլտուղտա , պիղճէ շիւպհէսիղ տիր , քի պէնտէ պիր ատամըմ տէյէճէք , վէ ագընը վէ հիսսլէրինի գայպ իթմէտիքճէ , պէն

զիւրաֆայրմ տեղէ գուշույում եա
եօնուղ պալըղըրմ տէյէ մէյէճէք , լա-
քին իբի ատամ եան եանա կէլոյի
կիպի , պու գատար մալիւմաթ քի-
ֆայէթ իթմէյ : Վէ վագաա պէյլէ
իբի պիրիպիրինի թանրմազ ատամ
եան եանա կէլոյէր , հաճէթ կէօր-
մէյլէր պիրպիրէրինէ սիվալ իթմէյ ,
քի սէնտէ ատամմըսըն , գուշմու-
սուն , պալըգմըսըն , իբիսիտէ կէօ-
րիւր քի իբիսիտէ ատամ ուր . լաքին
պու գատարը քիֆայէթ իթմէյ . քէ-
զալիք պէյազմըսըն սիյահմըսըն ուղուն
պօյլումուսուն գըսաա պօյլում մու-
սագալը մը պըրգը մը , պունկարտա
սիվալ օլունմաղ , չիւնքի պունկար
կէօրիւրէր վէ տույուլուր շէյլէր
տիր : Լաքին ատամմարտա պիր կէօ-
րիւրմէյ վէ տույուլմաղ սըֆաթ տա-
հա վար քի , էն մէրագ իթտիքէրի
շէյ օ տըր : Եանի ատամ ատամա
րասթ կէլոյի կիպի , սօրմալը քի սէն
նէ սին . ատամմ տէսէ , տիվանէ
տիր տէրէր , եա նէ տէմէլի . Էրմէ-
նիյիմ , Բուժում , Փրանսըղըմ , ին-
կիլիդիմ տէմէլի . վէ պու մատտէ օ-
գատար տահիհ տիր քի , ինտանլար
հէր կիւն պու սիվալի պիր պիրէրի-
նէ իթմէյէ զահմէթ չէքմէմէք իչիւն
եա գըլաֆէթլէրինի եա պաշլարընը
եա սաչ վէ սագալլարընը էօյլէ պիր
պիչիմէ գօրլար քի . կէօրէն օ սատթ
աղնար քի , շու էրմէնի տիր , եահու-
տի տիր եա ֆրէնկ տիր , իմտի իւք
կէօրիւրէր պիրիպիրիմիդէ ատամ օլ-
տուղումուղու աղնաթմագ քիֆայէթ
իթմէյիպ , ֆրէնքմիդիդ , եահուտիմի-
յիդ , էրմէնիմիդ օնուտա աղնաթ-
մալը : Վագաա իբի գուշ պիրպիրինէ
սէն գանարեա մը սըն սագամըսըն սէր-
չէմիսին տէյի սիւալ իթսէլէր , պու-
նա թաճիւս իթմէմ , չիւնքի պուն-
լարըն ճիւմէսիտէ գուշ իսէ տէ
գուտրէթտէն գըլաֆէթլէրի պաշգա
պաշգա տըր , լաքին ինտանըն համամ
տա էրմէնի բում եա ֆրանսըղ օլտու-
ղու պէլի օլմայըպ տա , սօղրա գըլա-
ֆէթլէ քէնտիլէրինի պաշգա պաշգա
շէյ կէօթէրմէլէրի վագաա թաճիւ-

պէ շայան տըր . տնճագ չիմտի մու-
րատըրը պունուտ տա քիֆայէթ իթ-
մէլոյինի պէյան իթմէք տիր . չիւնքի
վագթը իսէ հէք ինտանլար ինպմը-
լար , վէ չիմտիտէ հալա բէք չօգլարը
հէնիւղ ինտանլար քի , ինտան իչիւն
պունտան պաշգա պիր տիւնեա տա-
հա վար քի էպէտի տիր . վէ անա
ախրէթ տէնիւր , վէ հէր ինտան էօլ-
տիւքտէն սօղրա օրայա կիտէճէք , է-
յի եաշամըլ իսէ միւքեաֆաթ , ֆէնա
եաշամըլ իսէ ճէգա կէօրմէյէ . լաքին
պու մահալտէ օգուշանլարըմըգա պիր
րիճամըղ օլաճագ տըր , շու քի էյէր
իչլէրինտէ պու տիւնեատան պաշգա
պիրտէ ախրէթ օլտուղունա ինտանա-
յան վար իսէ , պէյիլտէ զահմէթ
չէքիպ պու պէնտի օգուշանլար ,
չիւնքի հէր նաալ իսէ պիղլէր պունա
ինտանաճագ գալտար սմֆտէրունլար-
տան պուլունտուղումուղտան եագ-
տըլարըմըգա պիղլիմ կիպի ստտէ-
տիլլէրէ տիր , ֆէյլէսօֆլար պաշգա :
Շու հալտէ պէյլէ պիր ախրէթէ
ինտանա աթամլար պիրիպիրինի կէօր-
տիւքտէ , շու ատամ , ատամ տըր ,
վէ միլլէթի տէ էրմէնի եա ֆրանսըղ
տըր տէյի թանրտըգա . պունա գա-
նաաթ իթմէյիպ , տիւնի մէզհէպի նէ
տիր , օնու տա աղնամագ իսթէրլէր
վէ պնամագ իսթէյէնլէրտէն մատա
պունու բէք չօգ աղնաթմագ իսթէ-
յէնլէրտէ օլուպ , չօգլարընը գըլա-
ֆէթլէրինտէն նէ միլլէթտէն օլտուգ-
լարընտան մատաա նէ տիւնտէն օլ-
տուգլարտա աղնաշըլըր :

Վէ չիւնքի հէր միլլէթտէ էօյլէ
պէլլիլէնմիշ տիր քի , հէր տիւնին բու-
հանի կիրուհի ճիւմէտէն զիյատտէ
ախտար տըր , շու ճիւմէթլէ բուհա-
նի կիրուհիին տիւն աղամէթի օլտն
գըլաֆէթի , տահա պիր սըգը թու-
թուլուր , եանի սիդ ճիւմանի կիրու-
հի թէքիֆսիդճէ պիր պիրիմիդին գը-
յաֆէթլինի կիւնիդ , վէ պիր պիրի-
միդէ տարըլմայըղ , լաքին բուհանի
կիրուհի տէյիլ պիրի պիրինին գըլա-
ֆէթլինի , իլլա օնա պէնգէր պիր շէյ
տէ կիւնլէր գըլամէթ գօրար , իշթէ

պու սէպէպտէն ֆրէնկ բուհանի կի-
րուհի իւշքէօշէ շագկա կիւնր . Բու-
մաքի բուվարպա գամէլաֆթի . Էր-
մէնի եուվարպա ամաթ էէքէսի գըր-
մալը . գաթօլիք տէօրթ քէօշէ վէ
գուտուրուտա հա քէգա . Հէլէ պիր
էրմէնի տէրտէրի գըրմաղը տիւգ
գամէլաֆթի կիւնիսին տէ , պագալըմ
Բում բաթրիլի բում միլլէթի նէ եա-
բար . գուտուրլարը տա մալիւմ , վէ
պունլարը եաղմամըղն սէպէպի տէ
շու տուր քի , չիմտի պիր թագըմ
եէնի ֆէյլէսօֆլար սալթ ինտանլարն-
տա օլարագ , ճանըմ պիր ատամա
մէզհէպիին սօրմագ նէ ոյըպ շէյ , նէ
թէրպիլէսիլիք տէյի քէնտիլէրինէ
պիր սիվիլիդսիօն լիագէթի տալթ
իթտիքլէրի հալտէ , տէյիլ տիւնլէրինէ
իլլա գամէլաֆթիլէրինին պիր ուճու-
նա տօղունտան գըլամէթ գօրարըլար :
Բարէնթագիս իչիւնտէ պունու պու-
գատարճըգ պէյան իթտիքտէն սօղրա
կէլէլիմ սատտէտէ :

Վագաա հէր քէսին էլլիտէ տէյիլ
տիր , իսթէթիլի միլլէթտէ վէ իսթէ-
տիլի մէզհէպտէ տօլմագ , լաքին տօ-
ղուպ պէյիլտիւքտէն սօղրա . քէն-
տիւն պիր միլլէթլիք վէ պիր մէզհէպ
ինթիլիպալ իտէպիլի :

Պիղլէր էրմէնի միլլէթինտէ տօ-
ղուպ , իւզէրիմիդէ պիր տէ պիր գա-
թօլիլիք սըֆաթը ալմըըղ . նէ տիր
պունու սէպէպի , եաթստ աթալա-
րըմըգ պապալարըմըգ նէ տիւշիւնմիւշ-
լէր տէ պու սըֆաթ ուղրունա գան
տէօրմիւշլէր : Սիւրկիւնէ կիթմիլլէր
մալտան սէրլէթտէն օլմուշլար . պու-
պիր մէրագ իտէճէք շէյ տիր . Էրմէ-
նի տէ քրիստանեա , Բում տա , Բիօ-
թէսթան տա , պու գաթօլիլիք նէ
տիր . Բաբասլարըմըգ տէր քի , հաղ-
րէթը իսա տիւնեայա կէլոյի , իրիւ-
թիյան տիւնին իճատ իթտի . վէ հէր
նէ գատար օն իբի հէվարիսի (առա-
քեալը) վար իտի իսէ տէ , ախիւն
թաշ թէմէլինի Պէտրոս առաքեալըն
իւզէրինէ վագ իտիւպ , անը սայըր
առաքեալարա պաշ տիբիպ , քէնտի-

նէ տախի վէքիլ նասպ իթտի, վէ չիւնքի Պետրոսունտա յաւէֆլէրի Բաբալար տըր, տէմէք տիր քի տինն անդէրտէ տիր, վէ պու տինին իսմի տէ գաթօլիք տինի տիր, իմտի խրիս թիսանըմ տէյէն գաթօլիք օլմայը, սուրք պապալարտա պունու թաստիգ իտէր էն, էն, էն, էյի տմնա պունւ լարա ինանըրսամ, չիւնքի չօղու տա պունու ինանմայօր, օնլարտա պաշգա տիւրլիւ սէյլէյօր, օնլարտա տէյօր քի, առաքեալլարտա էյլէ պէյիւք քիւչիւք եօղուտու, հէր պիրի միւս թագիլ վէ պաշը պաշընա ըէիս իտի լէր, վէ պաշգա պաշգա քիլիսէլէր գուրուլար, նէտէն եալընըգ Պետրոս սա վէ խալէֆլէրինէ թապի օլաճաղըգ, նէտէն Պետրոս ճիւմլէսինէ գօմանտա իտէճէք, Թագէդոսուն Բար թալիմէսուն, Յակոբոսուն նէսի վար, պու քիլիսէլէրտէ տէ սուրք պապալար եօգ մու:

Վագասա պու պիր սիվալ տըր, լա քին պու մէթէլէյի ինասը հալ իթմէլի, պիրիտէ Աւետարանը օրթայա գօր, օ պիրի տէ, պիրի տէ առաքեալ կէօսթէրիք օ պէրիտէ, պիրիտէ Սուրք պապալար օ պիրիտէ: Պունլար իլէ պին սէքիլ եիւղ սէնէտէն պէրու ին սանլար պիք պիրինի իսքեալ իթմէ տիլէր տէ, չիմտի պիլ մի իսքեալ ի տէճէլիլ, էյ նէ եաբալըմ էյլէ իսէ:

Շու Սուրք պապալարը պիր թէրաֆա գօյսագտա, պիր աղ տա ագլըմըլա տիւչիւնէք օլմայ մը աճալա: Վագասա Սուրք պապալարը կիւճէնտիքէճէլիլ վէ բրօթէսթանլըղա տա պիր բարմագ գալաճագ, լաքին գըլ գալար պաթլըրօրտուգ տէնիր, վէ աղնաշըլըր քի, պիր գըլ իլէ առամ գուրթուլապիլիքօր, բարմագլա պէք քիմ տահա գօլայ գուրթուլուրուգ, մըլահաղոսըր իլէ պիր տէ ագըլա միւրաճաաթ իթմէյէ թէճըրիւպէ իթմէք իսթէրիմ:

Իլք էվլէլ Աւետարանա օլտուն պիր ինանալըմ, չիւնքի պունա հէր խըրիսթիան ինանըր, օնտան սօղրաղը

նա արթըպ պիր աղ տա ագլըմըլ գուլանալըմ:

Վագասա Աւետարանտա աշիքեար կէօրիւնիւք քի, Հաղրէթը իսանըն օն իքի Առաքեալը վար իտի, վէ քէնտի էմրի իլէ պունլարըն հէր պիրի պիրէք տիլարէ, կիտիպ գըլամէտէն սօղրա պիրէր տիլարտա պիրէր քիլիսէ եանի ճէմիլէթ իհոտա իթտիլէր, պունտա հիչ նիլը խրիսթիանըն չիւպհէսի եօգ, քիմէր իտի պու առաքեալլար, օգու յանլարըմըլըն ալֆընը նիլաղ իտէրէք տէմէյէ մէճպուրուգ քի, հէր խրիսթիան հաղրէթը իսանըն օն իքի առաքեալը օլտուղունու պիրիլ, լաքին նէ սըրասը իլէ իսմէրինի, նէ տէ քիլիսէլէրինին նէրէտէ օլտուղունու պէյան իտէպիրիլ, իմտի պունու աճիլանէ թարիֆ իտէլիմ:

Իմտի իլք էվլէլ առաքեալլարըն իսմինի պէյան իտէլիմ:

1. Պետրոս,
2. Անդրէաս Պետրոսուն գարտաշը
3. Յովհաննէս Աւետարանիչ,
4. Փիլիպպոս
5. Յակոբոս (պէյիւք)
6. Բարթողիմէոս
7. Թովմաս
8. Մատթէոս (Աւետարանիչ)
3. Սիմոն
10. Թագէոս
11. Յակոբ քիւչիւք
12. Յուդա քի մահվ օլուպ եէրինէ Բառնաբաս ինթիսապ օլունմուչ իտէ տէ, պունու պաղըլարը օն իլչիւնճիւ սայըպ, օն իքինճի Պօղոս առաքեալը առտ իտէր:

Պունլարըն ճիւմլէսի ոահիհ օլուպ, պունլարա ինանմագ իչիւն ագըլա միւրաճաաթիւ հաճէթ եօգ տուր, պունլարըն ճիւմլէսի հէմ Աւետարանտա հէմ կտահարանտա հէմ քեաֆֆէյի թէվարիսլուէ լիւգայէտ տիր:

Շիմտի պունլարըն քիլիսէլէրինի ապալըմ:

1. Պետրոս Պունուն քիլիսէսի մալիւմ:
2. Անդրէաս Պունուն քիլիսէսինէ տայիր թէվարիստէ հիչ պիր զիքրի

եօգ տուր: Բարթաոտա Յարտիրոս օլտու տէնիր: Սքօչիալը ինկիլիլէր պունու քէնտիլէրինէ չէֆաաթճը թութարլար, լաքին նէյէ պինայէն օնաւ պիլմէյիլ:

3. Յովհաննէս աւետարանիչ: Պու Առաքեալ Եփեսոստա եանի գուչ ա տասը տէնիլէն մահալտէ պիր քիլիսէ գուրուպ տին ուղրունա Բօմաստա վէ սայըր եէրլէրտէ բէք չօգ ֆէլաքէթ լէր չէքտիքտէն սօղրա 94 եաշընտա Պաթմոս առասընտա վէֆաթ իթմիլ տիր:

4. Փիլիպպոս Փրիւքիս (անառօղու) Թէրաֆլարընտա առաքեալըգ իտիպ 80 եաշընտա վէֆաթ իթմիլ տիր:

5. Յակոբոս (պէյիւք) Սպանեաառաքեալըգ իթմիլ տիր:

6. Բարթողիմէոս Էրմէնիսթանտա առաքեալըգ իտիպ Մարտիրոս օլմուչ տուր:

7. Թովմաս Աճէմտէ Հինտիստան տա առաքեալըգ իթմիլ տիրտէնիր:

8. Մատթէոս պու տախի Մըսըր իչէրիսինտէ վէ Աճէմտէ առաքեալըգ իտիպ Մարտիրոս օլմուչ տուր:

9. Սիմոն Յակոբոս առաքեալըգ սօղրա Երուսաղէմտէ եպիսկոպոսլուգ իտիպ, 120 եաշընտա մարտիրոս օլմուչ տուր:

10. Թագէոս այնը Բարթողիմէոս կիսի Էրմէնիսթանտա:

11. Յակոբոս (քիւչիւք), Երուսաղէմտէ եպիսկոպոս օլմուչ տուր:

12. Պօղոս, պու առաքեալ Ասիա տա, Էւրոբատա վէ Ատալարտա պիր չօգ քիլիսէլէրէ նիլամ վէրիպ Բօմաստա մարտիրոս օլմուչ տուր: Պունլարտան պաշգա տա առաքեալ եօգ տուր:

Շիմտի պու քիլիսէլէրին հանկըսը Պետրոսուն Բօմաստա գուրուղու քիլիսէյէ միւշապիհ պիր հալտէ տիր, ագլ իլէ պունու թէճէսսիւս իտէլիմ:

Անդրէաս առաքեալ նէրէտէ քիլիսէ գուրունը յաջողլարը քիմ տիր պունա տայիր հիչ օլմաղսա պիլզիմ պիլիսիմիլէ կէօրէ եկեղեցական

պատմութիւնտա հիշ պիւր մալիւ-
մաթ եօգ տուր :

Յովհաննէս աւետարանիչ քիլիսէ-
սինի Եփեսոստո գուրուպ քէնտիսի
Պաթմոստա վէֆաթ իթտիի հալտէ
պունուէն յաջորդարը քիմէր տիր վէ
վէ նէրէտէ տիր :

Փիլիպպոսուն Սնատօլուտա իհտաս
իթտիի քիլիսէլէրին իղի թօղու գաւ
մամըջ տըր զքնն իտէրիլ :

Յակոբոս Սպանեատա տուաքեաւ-
ըգ իթմիշ օլտուղունտան յաջորդ-
արը քիմ, քիլիսէսի հանկըր պիլմէյիդ :

Թագէոս Բարթօղիմէոս, Էրմէնիս-
թանտա վագաա մարտիրոս օլմուշ-
լար, լաքին գուրտուգլարը քիլիսէլէ-
րինին էսէրի էքի իւշ էիւզ օէնէ մահվ
օլտուգտան սօղրա, Սուրբ Գրիգոր
Լուսաւորիչ աղէն անէրին յաջոր-
գու սոյըլապիլի մի. հայտէ թութա-
լըմ քի սայըլսն. լաքին սօնրա պունա
տա տէյէճէյմիլ վար :

Թովմասըն էսէրիլէրինի Հինտիստան-
տա արամալը, Մատթէոսունքինի Մը-
սըրըն իչէրիսինտէ :

Սիմոն իլէ քիւշիւք Յակոբոսուն ա-
թուու վէ յաջորդութիւնու կիւ-
յա շիմտի էրմէնի Երուսաղէմ բաթ-
րիլինին էլինտէ տիր :

Պօղոս բէք չօգ էէրտէ քիլիսէ գու-
րուպ, նիհայէթ Բօմատա վէֆաթ
իթմիշ տիր, շիմտի հանկը պատրի-
արգ, Պօղոս առաքեալըն յաջոր-
գույում տէյէպիլիլ :

Իմտիպըրագալըմ, Աւետարանը պը-
րագալըմ հաղըթ թը իսանըն Պետրո-
սու առաքեալարա բէիս վէ քէնտիսի
վէքիլ նասպ իթտիլինի, պրագալըմ
Սուրբ պապալարը իլլա Եալընը
ապըմըլ իլէ քիլիսէնին իպթիտասըն,
տան մթն անէ կէլինճէյէտէք տիւնեա-
նըն բուհանի վէ ճիսմանի թէվարիի-
լէրինի գրաաթ իլէտիլիմիտէ, Պետ-
րօնուն յաջորդութիւնու կիպի
իպթիտատէն պու անէ կէլինճէյէտէք
սըրասը իլէ էքի էիւզ պու գատար
Բօմա քահանայտօգեալէրինին յաջոր-
գութիւնու կիպի սաղլամ պիլը. յա-
ջորդութիւն պուլամայըլ, վէ Պետ-

րօսուն գուրտուղը քիլիսէ կիպի
ուլու մունթագամ, վէ տայիմա տի-
կէրլէրի իւղէրինէ նէղարէթ իտիճի
պիւր քիլիսէ պուլամայըլ :

Պունու թափուլաթընը տա իլէր-
տէ պէյան իտէճէքտէքտէ պունու շիմ-
տիտէն կէօրիւպ աղնամայան վար ի-
սէ թէվարիիսէ միւրաճաաթ իթմի-
լէրինի իլթիմաս իտիւպ պունա տա
իսկեաթ օլամաղլար իտէ, պիլիմտէ
պունըրա աղըմըլ էրէմէլ :

Իմտի պու փիւնիւք մուխթաս-
րէն շու գաաար տէրիլ քի Սթալա-
րըմը սուրբ Պետրոս քիլիսէսինի
ինթիլտալ իտիւպ ան թապի օլտուգ-
տա, պու քիլիսէնին ճիւմէտէն սէր-
վէր վէ մունթագամ օլտուղունու
աղնատըրգլարընտան տըր, պագալըմ
ապէնտէ պու պէյլէ մի տիր :

(Տէվմ օլունաճագ)

Էնգարէտէն 28 ապրիլ թարիսի
իլէ թէրաֆըմըլա կէօնտէրիլէն պիւր
գըթա մէթուպ :

• • • Միւլէլիֆ •

Աթի իւզ զիքը պէնտի աճիղանէմի
ղաղէթայը միւթէպէրէլէրի վասէթա-
սըլա նէշը ու իլանէ բաղպէթ պու-
յուրմալէրի թէմէնի օլունուր :

Մանգումէյի էֆքեար նամ զաղէ-
թանըն 1558 նումէրօստունտա Ժ. Ս.
իմղալը Էնկի-րի-պէն Բահրիւսի սէրնամէ-
սի իլէ պիւր պէնտի օգուտուղունտա
աթի իւզ զիքը միւնտէրիճաթա թէ-
սաաիւֆ իթմիշիմ, էվվէլա Էնգարէ-
տէ Գաթուլիք վարդապետիլէրի քէն-
տի ճէմաաթլարընա Էրմէնի վէ Բում
թիւճաարլէրի իլէ աիւզ ու իթա իթ-
մէյի պիւր իաթալը մտտտէ կիպի Եա-
սագ իթմիշ վէ գանտըրմըլ, հաթթա
անլէր իլէ ապա լագըրտը Էթտիքմէ-
մէյէ չալըմագտա օլալար : Սանիլէն
ահայիլին լիտանը մատէրղատըրմըլ
պիլմէտիլի հագգընտա պիւր թաղըմ
թահգիրամիլ աղվիլաթէ մագհարիլէ-
թի : Սալիսէն Էնգարէ Էթթուլիլէրի

նին Հատունեանա վէ Առաքելեանա
սատագաթըլը պուլունմալէրի լիտան
աշնա վէ միլլէթէլվէր օլմատըրգլա-
րընտան պահա իլէ ալէլ ումում Գա-
թուլիք մէզէն պի թէգատաիւմէ մո-
ղայիլ իմիշ :

Իշպու իֆթիրալէրի նաղարը տիգ-
գաթա ալան զէվաթ մէթուպու-
մէզքիւրիւ հէր նասըլ հիւքմ իթտի-
լէր իտէ պիլէմէմ, անճագ շուրասը
սահիհ տիր քի Էնգարէ գաթուլիլէ-
րինին հագգընտա մէթուպ սահիլիլ-
նին Եաղտըլը իֆթիրալէր շայանը
իաթիհա օլմուշ տուրլար, տէյիլ Եա-
լընըլ միլլէթիմիլին Գաթուլիք գըմըն-
տա իլլա հէմ տալի վէ պէլ քի տահա
զիլատէ Էջմիաճնալանըրն ինտիլտէ-
Շուրասըլ տալի ինքեար օլունամագ
քի միւլէլիլին թահրիւթը «տեոա-
նելուլ տեոյէն և» մի տեոյէն « ֆէհ-
վտընճա աշիքեար սահիլիլի կէօր-
մէմէք տիր. պու իտէ նասլինա Եա-
թա կէօղիւնէ սաթթէ կէօղիւք թագ-
մըլ պիւր ատէմին հալի տիր քի կէօր-
մէալի Եաթաօտ կէօղիւնիւն սէջմէտի-
յի շէյէ թաթմիլէն Եաթաօտ շաթսընա
մաթսուս օլան թաաասուղունտան
թասապիւր իթտիլինէ կէօրէ գըա-
ֆէթ կիլտիրիլ : Իլթէ պու սիւրէթլէ
պէնտի մէզքիւրիւն նէշրի Էնկիւ-
րիւտէ պու գապիլտէն ատտ օլուն-
մուշ տուր : Ումարմ քի թաշրալը-
տա տա մէթմալի մէզքիւրիւն շա-
միլ օլտուղու իֆթիրալէրէ Էհէմիլ-
յէթ վէրէն պըլա պուլունմագմըլ տըր
Ջիւնքի էօթէտէն պէրու գաթուլիք,
վէ Էջմիաճնալան վէ Բում թայիֆէ-
լէրինին մագէյնիտէ մէվտտըլ իա-
րիճիլտէ մէրի իւլ իճրա օլան իթթի-
լաթլար հէր սընըֆ իլէն Էլան պէր
տէվում օլտուգլարը սըրատա, հաթ-
թա բուհապանլէրիմիլ պու պապտէ
իպրէթնիւմա օլտուգլարը հալտէ
պունու մէնիլիվաղ Էթմէլէրի հագ-
գընտա Եաղլան պի էսառ միւլթէ-
րիաթէ նէ Էհէմիլյէթ վէրիլէպիլիլի
Գաթուլիք մէզէն պի սայէսլինտէ բուհ-
պան վէ ալամ կիրուհի պէյլէ պիւր
ճէհալէթէ տիւշար օլմամըլ տըր վէ

օլամազ ։

Սանկէն լիտանը մատերգատորմըդ պիլմէտիւմիդ չէջլէ տուրսուն , էջ-րէնմէմէք իչիւն եէմին տախի էթսէք թտաճճիւպ օլունամազ իմիշ ։ Պիր իֆթիրա քի տէյիլ եալընըդ նէֆսիկն-կիւրիւտէ իսքեան իտէն էրմէնի վէրում միլլէթլէրինի , իլլա հէմճիվար պէլտէլէրին ահալիլէրինէ թահգիր վէթադպիւն իթտիլի եէրտէ միւ էլլիֆին խըյանէթինտէն մատաա գապահաթ ըզհար իթմէտիլի շունտան աշիքեար տըր քի լիտանը մատերգատորմըդն հէր նատըլ իսէ զայ օլմուշ օլտուղու միլ-լէթիմիդէ մուճիպի էսէֆ օլուպ պիր միւտտէթտէն պէրու վէսայիլի ինթի-շարնա զայրէթիլլազարանէ աշըլան մէքթէպլէր կիւն պէ կիւն չօղալմազ-տա տըրլար , շու գատար քի էլմիած-նական գըրմտան գաթոլիք մէքթէպ-լէրիմիդէ թահսիլի թէրպլէ վէ լիտան էչին կէլէնյէր տախի պուլունուր ։

Սախան սէմահէթլիւ կաթողիկո-րումուղուն վէ ֆաղիլէթլիւ Եպիսկոպոս սոււմուղ հապրաթընըն սատըգ էվլատ-լըղընտա գալմըջ օլտուղումուղ պիր գապահաթ օլմայուպ հաթտա մու-ճիպի իֆթիլար պիր քէյֆիլէթ իտու-կինտէն սիւրիւլիւ չօպանտան այըր-մազ էմէլիլէ միւթթէհիւ միւէլլիֆ «որմնացան» թէսմիլէ օլտա ճայիլտիր ։ Աճայիպ հիւքիւմէթի մէշրուէյէ ի-թաաթ իթմէք լիտան աշնա օլունմա-տըղընըն սէմէրէսի իմիշ , վէ լիտանաշ-նայըգ իլէրիլէտիքճէ իթաաթ թէնդիլ պուլուր իմիշ ։ Հալ պու քի «ուկնդիր լէրուք առաջըրդաց ճէրոց և հալա-տակ կացէք նոցա » այէթը քէրիմէտէ էմր օլան իթաաթը տինիլէ ալիմի վէ նատանը թէֆրիպ իթմէզ ։ Գաթինա-զար բուհանի չօպանլէրիվիլ սիւրիւ-լէրինին սէլամէթի իչիւն պաղը միւ-զիրը թէէլիֆաթըն գրաաթընը մէն ի-տէրլէր իսէ , վէ տինտար ճէմաաթ թէէլիֆաթը մէգքիւրէտէն իճթինապ իտէր իսէ աճայիպ մի տիր ։ Պու գա-նուն իսէ թիւրքճէ լիտանընա եա-խօտ պէլտէմիդէ միւնհասըր վէ նէ-վիճատ պիր շէյ օլմայուպ թապիլի վէ

մինէլ գատիմ Գրիտոտուն քիլիսէսի-նին ուսուլի իտարէի ումուլիլէսինտէն տիր , մատամ քի պիր քիթապ նէ գա-տար աղիլ տէ օլսա , պաղը մաթպաա-տան չըգտըղը հալտէ , հէր հանկի լիտանտա օլուր իսէ օլսուն , սախթէ-քէարլըգ եախօա գալպազանլըգ գա-րըշմը իսէ միւզիրը օլապիլտիլինտէն պու մագուլէլէրաէն հագգ իւղէրէ իհ-թիրազ օլունուր վէ պիլա իսթիսնա ճէրէյան իթմէսի մուճիպի մազար-րաթ օլտուղու միւճէրէպ տիր ։ Պու-տէպէպլէրէ մէպիլի Գաթոլիք մէզէ-պիլին Գանուկէրի թէգատուրմէ մուղայիր օլմայըպ հաթտա օնուս սա-յէսինտէ սահիհ ուլում վէ ֆինուս փէրվէրտէ օլաիլէիլ եաղընըգլարա տախի սէտաի միւմանաաթ գօնու-լուր ։ Էնկիւրիւտէ տախի պու կէօ-նէ սէմէրէլէրի մա էլ մէմնունիլէ թէ-լէզիւղ իթմէքտէյիլ ։

Հէման Բապպիմ թէալա Գաթո-լիքիլ իսիւմէմաթը կիրուհինին զու-մէթի թաաասուպունու տէֆ իլէ , զըպը մէտէնիլէթի սահիլէյի ամմէյէ իհսան պուլուրսուն ։

Մ . Ն .

Պունճա վագթթլարտան պէրու-ղաղէթալարտա գօմիւն վէ եախօա գըրմըղը պայրագ նամըլա կէօրիւլէն լուղէթ նէ տիր ։

Պու լուղէթէ վահշիլէթտէն պաշ-գա պիր մանա վէրիլէմէզ , ճէմիլէթի պէշէրիլէնին պիր գըսմընըն իւրգէթը ասլիլէսի օլան ինտանլըգ ողֆաթընը թէրք իլէ հայվանիլէթ վէ վահշիլ-թէ տաիլ վէ օաիլ օլմասը տըր տէն-սէ ճաիլ տիր մէնաֆիլի շախթիլէ գա-զիլէ վէ էնտիլէսինին մահվ օլմասը արզուուգ տուր տէյու մանա վէրիլտիլի սըրատա պիլլէր պիւսպիւթիւն պու-նուն մուղայիլինի պէյան իտէրիլ , վէ պունու քէնտիլիլէճէ հէր նէ գա-տար իսպաթընա զայրէթ իթմէք թաֆսիլլիճէ իֆատէսի միւմէին օլա-մատըղընտան իթալիա էյլէնճէ զաղէ-

թալարընըն պիրիտէ կէօրիւնէն պէն-տի աթիլի օգուլանլարըմըղա թագ-տիմ պիրլէ հէր նէ գատար իսթիհզա մագամընտա եաղըմըջ իսէ տէ աաըլ էոապընըն պունլարտան իպարէթ օլ-տուղունու ալէմ իլէ պէրապէր պիլ-տէ թաաոիգ իտէրիլ ։

ԳԸՐՄԸԶԸ ՃԻԻՄՀՈՒՐԻՅԵԹԻՆ ՆԻ .
ԶՍՄՆԱՄԵՍԻ ՏԻՐ .

Պիրիճի Ժապիլ . Հէր պիր ինտան հիչ չալըշմամագտա վէ եալընըղ օմու-ղունտա պիր թիւֆէնը թաշըմագ ի-չիւն մէքէզ գօմիլթէսինտէն պիր պուլուգ ֆրանը եէվմիլէ ալմագտա մուլթար տըր ։

Իպիճի Ժապիլ . Ուլումու ֆունու-նուն թաֆսիլի աաըլգատէկէանըն իմ-թիլազաթընտան պուլունմուշ օլմաղ-լէ պունլարը թահսիլ իթմէմէք հիւրը օլան ինտանըն , հուգուգու ասլիլէ-սինտէն տիր վէ ինտանըն հիւրըլէթ վէ միւսաթաթ վէ ուլումուլէթի մու-հաֆազա սըրատընտա թէֆէյիլիլ տէ-պիլմէսի իչիւն թաֆսիլի իլմէ հաճէթ գալմատըղընտան ֆէյլէապ օլմաղա ալէմին լուղումու օլմայըպ , սըրգաթ վէ եա սայիր ճինայէթ իլէ մահքիւմ օլմագ քէաֆի տիր ։

Իւլւնճի Ժապիլ . Խանէ իճարը վէ տուլունու սայիլէյի ասհապընա ի-թայէ միւսաատէ վար տըր , ֆագաթ հէրքէս պունլարը եանի պօրճունու էտա իտիւպ իթմէմէքտէ մուլթար տըր , զիրա թէսվիլէյի տուլուն իթ-մէմէք ինտանըն հայիլ օլտուղու հիւ-րիլէթի թապիլէսինէ թաթպիլ հա-րէքէթ իթմէք տէմէք օլաճաղընտան պունա պիր վէճհ իլէ միւմանաաթ ճայիլ տէյիլ տիր ։

Տէօրաիւնճի Ժապիլ . Մահպէս վէ բրանկալար միլլէթ մէքթէպլէրի հիւք-միւնէ կէշմիշ տիր հէր քիմ պու մէք-թէպլէրէ միւտալիմ պուլունուր իսէ անըն բէսմի մէմուրիլէթտէ իսթիլա-ապմ օլունմաթը ումուղու թապիլէ-տէն տիր ։

Պէլիճի Ժապիլ . Սէրպէսթիլի մաթ-

պուրաթա հիշ պիտ վեճհ իլէ խալէլ
կեթիթիլմէյեճէք տիր անճադ դադէ
թաճըրտր պիտա մուհաթէմէ հապս վե
իտամ օլուհապիլեճէք տիր :

Ալլընճը մապէ : Էֆրատր նամ թիւ
ֆէնք վե տապանճալար իլէ սիւհալա
նարագ սերպէմթճէ ագտը շիրքէթ
իտէրէք : սիւհալալ օլմայանլար իւզէ
րինէ գուրչուն աթապիլիլիլէր պուհ
տան պաշգա օլարագ պանդալար իլէ
տարաֆանըն սանաղդարընը աչրպ
պօշաթմագ հազգընը տախի հաիդ
տիրլէք :

Եկալիճի մապէ : Մարաֆլարըն սան
աղդարըն մէնաֆիի ումուսիլէ սան
աղդարըն ատտ վե իթիպար օլուհուր
տէրուհինտէ պուլունան բարա անը
ալապիլեճէք օլանըն մալի օլուր : մե
քեաթիպ տախի էջլէ էսկի գէման
լար կիպի էսրար հիւքմիւնտէ թու
թուլմայալ ալէլ խուսուսա տէրու
նիտէ բօլիչա վե իարայա միւթէա
լիդ սէնէտաթ պուլունան մէթուպ
լարը հէր քիմ ալապիլիլսէ անըն օ
լուր :

Մէֆիլիճի մապէ : Ճէզա գանուհա
մէսի ահ բեամընա թէվֆիդ հարէքթթ
իթմէք պէհանէսի իլէ էֆրատը նասը
հապս վե հուգուգու շախսիլէսին
տէն մահրում իթմէկէ մէմուր պու
լունան պիլճիւմլէ դապիլիլէրէ հիւր
լիլթթը ամմէ խայիսի նաղարըլա պա
զըլարագ հազգըլարընտա միւճաղաթը
լազըմէ իճրա օլուհաճագ :

Տօգո-ղունճո- մապէ : Ճէզա գա
նունհամէսի քիւլլիլէն ֆէսիս իտիլ
միշ տիր :

Սէմահէթիլ Մոնսինէօր Յրանքի
հաղրէթլէրինին Տէր տապանէթէ մե
մուրիլթի հազգընտա Գօրէօրօնտանս
ժէնէվ նամ դադէ թատա աթիլիլգիլը
պէնտ տէրճ օլուհմուշ տուր :

Մօնսինճօր Յրանքի Բաբա հազ
քէթլէրինին տիպլոմասի տայիլէսինին
ինքեար գապուլ իթմէլ սուրէթտէ

էն էշթէֆի վե միւշէրլէֆի օլուպ
միւշարիլէյհ հազրէթլէրի իշ պու տա
յիլէյի շէրէֆպահիլէտէ պիլիլնճի
րատտէտէ պիլ սէֆիլ կիպի պիլ մէվ
գիի պալատա պուլունմուշ տուր :
Յրանքի հաղրէթլէրի մէճպուլ պու
լունտուղու աթաթթը ատտիլիլ մէմ
տուհէ վե միւշէրլէպէ իլէ պիլ դա
թը նէղաթէթ վե րէվիլէթիմաթ օլ
մաալ իլէ պէրապէր : քի իլմին էն տէ
րին մէնպարնտան սուտուր իլլէյէն
մալիւմաթլար իլէ գալիլիլիլթթիտար
վե քէսիլ իւլ մէտար պիլ ֆիլքէ մա
լիլ տիր : Պիլ ճիւմլէ բիսգոպուսան վե
էւրոբանըն տիլլոմաթ կիրուհի միւ
շարիլէյհ հազրէթլէրի իլէ մազհարը
միւշապաթ վե միւհասէպաթլարընտա
հայիդ օլտուղու սրֆաթը ճէմիլէյի
թագտիր իլլէմիլլէր տիր : Էւրոբա
տիլլոմաթլարը արտուրնտա պալայը
վալատա վե մէմուրիլթթը ֆիլիլէսի
իլէ ֆէթմէթթ ճէլիլէսի միւհալլէմը
ալէմ էվիլայը ումուրտան պուլունան
զաթը րէվիլէթիմաթը հազրէթլէ
սէտարէթթէնահիլէրի տախի Գարուի
նալ Անթօնէլլի հաղրէթլէրինին ֆէ
թանէթիին նաղարը թահսին իլէ
թագրիլ իտէրէք Մօնսինէօր Յրանքի
հաղրէթլէրինին ինհաճ վե վիրուտին
տէ պէյիլէք իւմիտ հաուլ իթմէքտէ
տիր : Պուհլար խայրը պիլ պաշգանիլ
ճա տէլալէթ տիր : Իշպու էէնի սէ
ֆարէթին նէթիճէյի խայրիլէյէ մու
վաֆֆաթիլթիլէ ումիտվար օլմայա
պիլ պաշգա վէսիլէ տահամէյտանտա
տուր : Մ . Պուրէ գայրը պուլունտա տէ
յիլ տիր : Պու պիլ մուհիմ մատտէ
տիր : ալէլ խուսուս Յրանտա հիւքիւ
մէթը ճէտիտէսինին կէրէք Գիւրսի
Շէրիֆ վե կէրէք ումուլ Գաթուլիլ
լիլ մուվաճէհէսինտէ իլթիլամ իլլէ
միշ օլտուղու հարաթէթ գարշըրնտա
էյլէք քի էյէր Միւսիւ Պուրէ քէնտի
սէլէֆիլէրի կիպի Յրանտանըն Շարգտա
մուհավիլ օլտուղու սրֆաթա քէս
պը վուգուֆ իթմիշ օլտպըրը Էրմէ
նիլէրին մէսէլէյի միլիլէսի տալա սէր
զէտէյի սահէյի իլթիլաֆաթ օլմամալ
իտի : Եախօտ հիշ տէյիլ իսէ պու կիւն

քի վասլ օլտուղու ֆիլանիլ հալէ կէ
մէզ իտի : Էյէք քի խարիճիլէ նաղարը
Մ . Տարիւ օլ տաղիլէտէ միւսիլթիլթիւ
տաթիլէ : Գիւրսի Շէրիֆ մէճիտի ու
մուլինին մուամէլաթընը պուլունտա
վե պիլա իճրա պալգմագ իշիւն Տէր
սաաուէթտէ պիլ թագըմ միւշէրիլթ
վե իլթիլաֆաթ քէյտա իթմէյի թա
սավիլուր իթմէմիշ օրնա իտի : պու
կիւնքի ֆիլան իլէ աղլատըրըմը վու
գուլաթլարըն հիշ պիլիլ սէրնիւմա օլ
մալ իտի : Միւսիւ Պուրէ Յրանտանըն
պիլ միւհիլթէյի քիսգոպուսու իլէ օլ
էսնատէ պուլունտուղու պիլ միւ
լապաթտա : էյէք Գիւրսի Շէրիֆ ու
մուլի մէճիլտէն պազը (քէնտիլէ
այիտ օլմայան) մատտէլէրի պէրթէ
քաֆ վե լազվ օլունմասընա րուի իճա
պէթ կէօսթէրտիլ թագտիրտէ : Էր
մէնիլէրին մէսէլէսինի պիլգաթ պա
թըրըպ մահվ իթմէյի միւթէքթիլ
օլաճաղընը աշիլքեարէն պէյան իթմէ
տի մի իտի : Միւսիւ Տարիւնին իթ
թիլապ իլլէտիլ մէսէլէ աղիմ պիլ սըր
տէյիլ իտի : Պու էսնատէ Գաթու
լիլլէր պիլ ֆիլանըն սէյրանա թէտա
տիլթ իթտիլէր վե պու իտի Էրմէ
նիլէրտէն Գաթուլիլ պիլիլլինին Էսա
լէրինի մահվ վե իզալէ իլլէմէք իշիւն
Յրանտա Էլլիսինին Բուսիա Էլլիսին
միւրաճաթ իլլէմէսի : Անճագ պու
կիւնքի կիւն միւսիւ Տարիւնին
կէօղլէրինի գաբայան բէրտէ Էիւ
զիւնտէն տիւշմիւշ օլտուղունու վե
բէրս օլտուղու տէքք վե տըլապ
տա Բուսիանըն աղիլ իլ ֆիլապէ
թիլի հիսս իթսէ կէրէք տիր : Գէ
զալիլք միւսիւ Տարու էյիտէն ֆէհմ
իթմէյի տիր : քի քէնտի վէթանը շու
պուլունտուղու պէթպաթթ վե զայրթ
հալլինտէ պիլլէ Լօնտրա գօնֆէրան
սընտա զայթթ մէնֆաթթը պիլ մէֆ
գիտէ պուլունաճագ իտի : էյէք քի
Յրանտը Գաթուլիլլիլ : վե կէրէքտէն
Յրանտըրը բօլիլթիլգասընտան միւն
ֆէքք օլմասայըրը :

Պէթպաթթըրըմըրտան իւշիւնճիւ
նաթօլէնտուս սալթանաթը հէնկեա
մընտա քէնտի էթրաֆընտա պուլու

նանկարդն ճիւղէսի աղ չօգ ֆէսատա
Թահրիք խտէրէր իտի : Նաբօլէօնա
կէլինճէ , իթալիան ֆըրդասընըն պիր
վէլէտի կիպի հէր եէրպէ Գաթոլիքի
յին խարասընը Թասմիմ վէ Թապօվ
վաւր ֆտէր խտի : Անճադ պու Թա
ասմիվաւր ֆըրանսանըն : իթալիա
Ալէմանէատա վէ ՏէրնպաստէԹտէ վէ
Թա Շարգըն սօն գթարարընա գա
տար իճրա խլէտիք մէսլէքին իւզէ
րինէ պիրինճի բատտէտէ Թէէսիր
վէրտի : Գորիսքսնտանս տը Ժէնէզ
նամ զաղէԹա պուլու ալէԹԹէվալի
Թէքէրիւր խտէր խտի , եաքի ֆրան
սա Գաթոլիք գալաճադ ճ եաքի ֆրա
Թոլք գալաճադ հիւ պիր հազգը եօգ
տուր : Լաքին եազըգ քի վազգաւթ
պուլու Թատտիք իթտի : Գրանսա
հիւքիւմէԹի Գաթալիք ալէվէԹի օլ
մագըրգ մէմաւրիլէԹիլտէն այրըլտըր
անտէ մուամէլաԹտա պէշիւք ալէ
լէԹլէրին Թէնպիլի վէ քիւլիւքլէրին
պէշիւմէսինէ ապ խտէր խտի , պու
շարը պիր պիր ԹատտաԹ իթմէք
ֆաղլա տըր :

Մծնք :

Գասպարեան վէ ռուֆագասընըն
ճանկպի ճէպէլի Լիպնանս սէյահաԹ
լէրի :

Շարգը Թապիր օլունտն ֆըրգա
նըն ռուհանի կիրուհինտէն Գասպար
եան Բարսեղ բիսգոպոս ՊահԹար Ա
Թանաս , վէ Պօյնուէրի Պօղոս վէ
Ստեփանեան ֆովհանէն ռուհպանլա
րը ըրիֆագաԹընա տարտգ , Չատիկ
տէն չէնտ կիւն սօնդրա խաֆիլէն ճէ
պէլը Լիպնան Թարաֆընա միւԹէրա
հի օլուպ : ՊէրուԹա մուվաթըլէԹլէ
րինտէ ահալիտէն կիզլիճէ պիր սան
տալ իլէ ճիւնի նամ խտէլէյէ չըգըպ
օնտա վագըԹ կէլիւմէյէրէք : Չմմա
վանըրնա տօղրու կիտիպ պիԹԹադրիպ
մանասԹըրը մէգքիւրէ եէԹիւմիլէր
խտէ տէ , աղգուլարընա մաւվաֆիագ
օլամամըլար : Չիւքի պուլնարըն պու
միսիլիւ խաֆի հարաքէԹ վէ եմլէ :

րինէ ՊէյրուԹտապըլին Գաթոլիք ճէ
մաւԹըմըգ Ժողովրդապէտի Սապ
սրահեան ֆաղիլէԹլիւ Պողոս վարգա
պետ վագըժ օլարադ քէյֆիլէԹի տէր
հալ Չմմաւա մեծաւոր վէ կաթո
ղիկոս վէքիլի սրուլունան Ֆէրահեան
ֆիղիլէԹլու Յուլէպ վարդապետէ
սէրինն իկապար վէ իկաթար էԹմիշ օլ
տուղունտան , Գասպարեան վէ ըէ
ֆիքլէրի մանասԹըր գաթուլէրինի
քէնտիլէրի իչիւն գաթալը պու
տուգտա մաէիւլ Թէաճիւպ գաթու
լարըն աչըլմասընը հաքիմանէ եմլ
լէմիլէր : Պլ վագըԹ մանասԹըրըն
պէշիւք գաթուսունտան իւսԹ Թէրա
ֆընտա պուլանան բէնչէրէտէն ըէ
խի մանասԹըր չու տուրէԹգէ ճէվապ
վէրմիշ տիր : ՀաշմէԹլիւ բաթա վէ
եախօտ սէմահէԹլիւ Անտոն Պէարոս
Թ : կաթոլիկոստմուր հազըլէԹլէրի
Թարաֆրարընտան եէտինիլտէ ֆիլ
րուխսաԹնամէ վէ եախօտ էմրնամէ
նիլ վաք իտէ , մէմուտէն գապուլ է
տէլիլ պուլու մուղալիլիտէն օրիլ իչէ
րի ալմագ մուհալ տըր տէմէսինտէ Գաս
պարեան ճէվապ վէքիլ , պիլ քէնտի
մալմըգա վէ խանէմիլէ կէլտիլմիլ
հալտէ ռուխսաԹ նէ լաղըմ պիլ սէ
նիտէ , բաթրիլիլիտէ Թանրմայը
կիպի սայըր Թէճէվուգանէ մէգալա
Թէ տախի ճէաարէԹ իԹմիլէր տիր :
Պու անտէ Չմմաւա եագըն պուլու
նան Մար-ՇալիԹա նամ Մարոնի մա
նասԹըրը ըէիսի օրայա աղիմէԹ իլէ
քէնտիլէրինէ նաղիքեանէ “ պու մա
նասԹըր Գաթոլիքիլէ մուխասսա վէ
Գաթոլիք ռուհպանընա այիտ պիլ
մահալ օլուպ սիլ իսէ Գիւրսիլ չէրիֆ
տէն մէմու (արգիլեալ) վէ մէր
տուտ (բանագրեալ) օլտուղունտա
հալտէ պուրայա տուխուլիլիլ միւմ
քին օլամագ տէյուպ վէ Թէրաֆէյն
տէն պու միւլալ իւզը մուգապէ
լէյի քէյամ օլտուգտան սօնդրա Գաս
պարեան Ֆէրահեանա միւԹէվէճի
հէն պիր կիճէ օլուն միսաֆիլէԹէն
իգամէԹլէրինի Թէրիլիլ իԹմիլ իսէ
տէ , ֆիմապաւ օլամագ ճէվապընը
ալտըղընտա տէօնիւպ Մար-ՇալիԹա

մեծաւորընտան տախի քէնտի մանաս
Թըրընտա օլուն պիր կիճէ իգամէԹ
իլէմէրինի ֆիլիմաս վէ ըէճա իլ
լէմէսինտէ մումալիլէյն Գասպարեա
նըն պգը Թէրիլիլիլ ալիտէքի քէ
լապէր իլէ ըէտտ իԹմիլ տիր , “ պու
լապէ զիքր օլունան մէմուլէԹ վէ
մէրտուալիլէ սէպէպի իլէ պուլու
միւսաապէ խտէմէյիլ . վէ պու սան
իլլէլի (գաապիլիլ) իւզըրինիլտէն
տէֆ իԹմէնին չարէսինի արամանըր
պիլէ խալիսանէ նասիհալ Խտէրիլ :

Պու ճէվապար իւզըրինէ մումա
յիլլէյն բիսգոպոս գաթի ումուտ ի
տէրէք մէճպուրի վէ զարուրի մա
նասԹըրա եպըն պիր խտէտէ իքի
կիւն կէլիւաիլտէն սօնդրա մէյուս վէ
մահպուլ մայէԹինտէ պուլունտան ղէ
վաթ իլէ պէրապէր ՊէրուԹա աղի
մէԹ իլէմիլէր տիր : Բուֆագտան
իքիլի Պահալարեան վէ Սաեփանեան
բահալէր կիրիլիլա օլտուգալը
վուգուալը Թարաֆիլիլիլ նապ
ու իֆատէ ղըմընտա սէրիլէն ՏէրՍա
աալէԹէ ալտէԹ իլէմիլլէր տիր :

ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՅԵ

ՊատրիկԹ ղաղէԹաւր սալը կիւն
քի նիւսիսինտէ չու վէճիլ իլէ Թաս
հիհի քէյֆիլէԹ իլէմիլ տիր :

Կէլէն բէրչէմպէ կիւնիլ Էրմէնի
Գաթոլիլի միլլէԹինտէն , պիր Թագըմ
քէսանըն մագամը ալիլ հազըլէԹ սա
տարէԹքէնահիլէ պիր գըԹա արգու
հալ Թագտիմ իԹտիլլէրինի եագմը
տըգ , պուլնար Հասուն էֆէնտի խի
լաֆիլիլանը օլուպ . վէ էյլէ եաղը
լաճագ իքէն սէհվէն Թարաֆիլիլանը
տէյու եագըմը օլմաղլէ Թասհիհի
քէյֆիլէԹէ իպլիտար գըլնտը :

— Սէտայը ՀագըգէԹին 121 նու
մէրօտու “տէօրԹ սէնէ Էվիլ նասը
Գաթոլիք խտիլ Խտէն պէնտինտէ 333
ինճի տահիֆէսինտէ պիրինճի սիւ
Թիւնիլտէ օն պիրինճի սըրապընտա

«ինքեար» տեղն ճեք եւրոտ «իգրար» վէ օն եւտիննի սրբաւորնտա «իւ թոյանլար» տեղն ճեք եւրոտ սեւվէն «իւթթեմանլար» տեղն միշ :

— Իշպու բաղար էրթէսի հաշմէթ լիւ Բաբա հաղրէրէրի սեփիր Մօնտին եօր Թրանքի հաղրէթլէրի թարաֆըն տան պաղը մէմուրինի քիրամէ վէ տուէլը էճնէպի սիւֆէրաւորնա իլաֆէթ քէշիտէ օլունաճաղը մուգարրէր տիր :

Մուգարտու մա Պուրսա գաբլըճաւ րաբրնա աղիմէթ իթմիշ օլան ումուրու թիճարէթ նաղըրը տէվլէթլու բաշա հաղրէթլէրի իլէ բօսթախանէի ամիրէ մուտիրի սաատէթլիւ Եսվէր էֆէնտի հաղրէթլէրի եարընքի բաղսր կիւնիւ Տէր—սաատէթէ ալտէթ իտէճէքլէր տիր :

Ալէմանեա իմբէրաթօրու հաղրէթլէրինն իմբէրաթօրու գլարընը ճանիւ պի սալթանաթը Սէնիյէտէն թէպրի քէ մէմուր Տարը Ծուրայը ապէրիյէ սի վէ խաոտա օրտույու Հիւմայուն մուտիրի տէվլէթլիւ Եոտա բաշա հաղրէթլէրինն ինֆայը մէմուրիյէթ էլլէմէլէրի իլէ Մայիսի էֆրէնճի օն իւչիւնճիւ կիւնիւ լիէճլիւ վէտա իմբէրաթօր միւշարիլէյ հաղրէթլէրի իլէ միւշաղաթ իտէճէկի վէ թարաֆը իմբէրաթօրիտէն նամէյի հիւմայունա ճէվապ իթաուր իլէ Բաշայը միւշարիլէյսէ պիր գըթա նըշան վէրիլէճէյի վիէննատան եաղըրթօր :

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԷ

Բարիզ 17 մայիս սապահ

Խոտի գալէսինտէն Բըթի վանվըր Կըրընէլը վէ լը Բուան տիւ Ժուր նամ գալէլէր իւզէրինէ շիտտէթ իլէ թօր էնտախթ օլունմագտա , Բուան տը Ժուրտա պուլունան էշգընալէր թապալէրը մուգալէմէթ իտէմէմիշ լէր : Հիսար տիվարըրընըն ալթընա վէ Միւէթ նամ մահալէ տօղրու վէր սայլըլարըն լաղըմլար աշտըղլարը թէ :

վաթուր պուլմուշ տուր :

Մայլօ գաբուսու վէ Արք տը Թրի օնֆ նամ մահալ շէտիտէն թօթալթու թուլմուշլար տըր :

Գօմիւնին պիր էմիրնամէսի միւճիպինճէ Բարիզին հէր թարաֆընտան չըգան շըմէնտըֆէր արապալարը հիւ սարա եազըն մահալլէրտէ մուպէնէ օլմագ իւլլի տուրտուրու լաճաղլար տըր վէ պու էմիրն մուղայիրինտէ հալէքէթ իտէն արապալար թէլէֆ օլունաճաղլար տըր :

Մօնրուժ գալէսի էլան մուգալէմէթ իթմէքտէ տիր վէ վանվըր գալէսինն վէրայլըլարտան զապթ օլմուշ օլտուղու մէմուլ տէյիլ տիր :

Վանտամ տիրէյի իւչ բարչա օլուպ վանտամ մէյտանը Լնթէրնասիօնալ թապիր օլունաճաղ տըր :

Ճէնէրալ Գլիւզէրին պիր նամէսի եէնիտէն իւչ մէթէրիս խաթթ ինչաւընը նասիհաթ իտէր :

Սէն Բէթէրսպուրի 17 մայիս

Իմբէրաթօրիչա հաղրէթլէրի եալըն Ալէմանեայա տօղրու եօլճու օլաճագ տըր : Միւշարիլէյ հաղրէթլէրի Պէրլինտէ իքի կիւն իգալմէթ իտէճէքլէր տիր :

Վարչապիա 17 մայիս ախշամ

Վարչապիա վալիսի Մ . Պէրկ նամ զաթըն սայըր պիր մէմուրիյէթէ թալլին օլունաճաղը միւթէվաթուր տըր :

Շուէտ Պէրն 18 մայիս

Շուէտ վիւքէլա մէճլիսի թարուֆընտան , բօլիթիգա ճիւնհալարը իւչին , մէվղու օլան էօրիւմ ճէզասը լաղվ օլունմուշ տուր :

ՍԸՐՊ

Եագընլարտա թէճէմիւ իտէճէք մէճլիսի վիւքէլատէ շէրաթթըլարըն տէվալիրի մէհաքիմէ տախիլ օլմալէրի թէքլիֆի միւզաքէրէ օլունաճագ տըր վէ Թունատա իլլէյէճէք օլան վաբօր շիրքէթինն նիգամիւմէսի պատէլ թաոտիգ մուամէլաթընա մուպաշէրէթ իլլէմէսինէ տայիր լաղըմ կէլէն րուխաթ տախի վէրիլմիշ տիր :

Բարիզ 17 մայիս ախշամ

Եէսիրլէր հագգընտա պէտ մուալմէլէ օլունմասը Բաուլ Բիլօլ նամ ճէնէրալա էմր օլունմուշ տուր : չիւքի էմիրնամէտէ պէյան օլտուղու վէճհ իւզրէ վէրայլտա Գօմիւնիսթ եէքիր լէրի հագ գընտա զատտարըրըլըր իճլա օլունույօր , Գլէման վէ Պրիանէլ թէվգըֆ օլմէնմուշ տուրլար :

Վէրսայլ 18 մայիս

Մ . Թիէր միլլէթ մէճլիսի գարաըր մուճիպինճէ քէնտի խանէօլինի տէվլէթ մէսարիֆաթը իլէ ինչա օլունմաւընը գապուլ իթմէմիշ տիր : շէյլէքի պինանըն խարապլլէթի Բարիզ ա հալիսինն խաթթալը աղքմէսինն պիր էսէրի օլտուն :

Թրօքիւտէրօ նամ մահալտէ պուլլունան պարուլթիանէին աղիմ տէհ շէթ իլէ բաթլամասընտա իքի եիւզ քիշինն թէլէֆաթընը մուճիպ օլմուշ տուր : Պիսէթր վէ Հօթ—Պրիւյէր նամ մահալլէր իւզէրինն հիւճմ օլունմուշ տուր : Մայլօ նամ գաբու վէ էթուալ նամ մահալտէ պուլլուն : նան Արք տը Թրիօնֆ հիւքիւմէթ ա սաքիրինտէն թուլթուլույօր : Պու մուամէլէնն սէմէրէսի կիւն պէ կիւն տահա զիլատէ կէօրիւնիւյօր :

ՖՈՆՏՈ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

		Զարչամպա	
Սապահ	Մայիս	5	51 4
Ագչամ			49 38
		Բէրշէմպէ	
Սապահ		6	50 20
Ագչամ			50 26
		Ճուլաւա	
Սապահ		8	50 25
Ագչամ			51 4

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԵՍՈՒԼԸ ՂԱԶԷԹԱ ՄԻԲԱՅԷԼ ԷՐՄԷՐՃԵՍՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻԻԷԷՆՏԻՍԵԱՆ ՂԱԼԱԹԱ
ՀԱՅՈՑ ԵՊԵՆՅՈՑ ՓՈՂՈՑ ԹԻԻ 19 ՎԵՐԻ ԵՍԴ